

Sense llei fuig el temps

La plataforma per l'uropeïtzació horària demana al Parlament que legisli

08/04/2015

Cristina Sen

El debat sobre la racionalització dels horaris.

Moment zero, llei d'horaris. Després d'un any de camí, la plataforma de la societat civil Iniciativa per a la Reforma Horària, que impulsa una europeïtzació i racionalització dels horaris a Catalunya per guanyar qualitat de vida, fa avui balanç públic i al Parlament es debat demà el seu informe amb conclusions i propostes. En els cinc punts generals que planteja per aconseguir aquest repte queda clar que és necessari legislar sobre el temps. O sigui, impulsar una llei d'horaris, tipus omnibus, que reculli les mesures d'impacte i específicament la regulació horària per "avançar l'hora del dinar i el sopar". Amb la pedagogia, la difusió de bones pràctiques i les proves pilot per si soles no n'hi ha prou.

No es tracta d'obligar ningú a dinar a la una ni de marcar un únic pas, sinó de desfer alguns absurds. Com s'ha escrit durant l'any, aquesta plataforma transversal d'experts que ha implicat el Govern i el Parlament en un debat amb gran consens afirma, entre altres qüestions, que la llarga jornada laboral espanyola i catalana amb una pausa excessiva per dinar penalitza la vida de les persones, la seva llibertat i també la de la societat: menys productivitat, lleure, conciliació, cultura, democràcia, son, més fracàs escolar...

Quan la comissió d'estudi creada al Parlament està a punt de tancar les seves sessions amb un consens majoritari sobre la necessitat d'emprendre aquests canvis, la Iniciativa per a la Reforma Horària ha fet arribar als diputats les seves conclusions i propostes. Fàcil no és, ja que suposa un canvi en la concepció cultural del temps -que no tot depengui de la feina - i com que la legislatura s'acaba qualsevol proposta de legislació queda per al pròxim mandat. Però el camí fet apunta en diverses direccions.

INTERVENCIÓ GLOBAL. Fa falta una estratègia global i no fragmentada que condueixi a la reforma horària a partir d'un "moment zero" -en una data determinada- que sigui definida en una nova legislació. Per això, cal impulsar en la pròxima legislatura una comissió legislativa al Parlament -l'actual és d'estudi- que plantegi la redacció d'una llei d'horaris (encara que no tot es pot legislar).

ÀMBIT LABORAL. En la comissió parlamentària diversos diputats han assenyalat que la reforma laboral i la precarització de l'ocupació van en la direcció contrària. Per això, es considera que en les negociacions dels convenis col·lectius s'haurien d'incloure clàusules específiques sobre una racionalització més àmplia del temps de feina. Hi ha d'haver una "flexibilitat laboral pactada" en la qual els treballadors s'adaptin a les necessitats de producció i on l'empresa ofereixi alhora flexibilitat als empleats. Es proposen bonificacions fiscals a aquelles que ho facin i, així mateix, donar preferència en la contractació pública a les que demostrin que tenen en marxa un pla efectiu d'harmonització de la vida laboral i personal.

L'informe de la plataforma subratlla que és impossible una uniformitat horària, ja que cada sector té les seves necessitats. En aquest àmbit general de flexibilitat es proposa de buscar fórmules que mesurin el rendiment d'un treballador no vinculades a la presència física.

ÀMBIT EDUCATIU. L'informe és molt clar respecte a la necessitat de suprimir la jornada compactada als instituts de secundària. Molts nois es queden sols a les tres a casa i s'indica que suposa l'exclusió d'amplis sectors de l'alumnat que no es troba a gust als centres. Així mateix se subratlla que les vacances d'estiu haurien de ser més curtes, que es redistribueixin al llarg del curs i que l'Administració reguli el temps d'activitats extraescolars oferint tot l'any serveis a preus reduïts.

Perquè els pares i mares puguin assistir a les tutories es proposa que es reculli als convenis col·lectius, una mesura que podria ser legislada al Parlament. Els experts de la plataforma consideren que una part del fracàs escolar es deu a la irracionalitat horària.

L'ADMINISTRACIÓ. A més de marcar les pautes polítiques i socials, ha de tenir una partida pressupostària per protegir la maternitat, la conciliació i els serveis públics d'ajuda a la família (llars d'infants, suport per a les persones dependents...). En el seu dia a dia, l'Administració ha de predicar amb l'exemple. No fer actes públics a les 19, 20 o 21 hores. I polítics i càrrecs electes no han de convocar reunions a la tarda i han de reduir o eliminar els dinars de feina .

EL COMERÇ. El debat és complex, ja que hi ha interessos contraposats. Es defensa la llei d'horaris comercials catalana i actuar en l'àmbit legislatiu per a una convergència més gran amb Europa, encara que amb una llei flexible. També s'aposta per vigilar el compliment de la jornada laboral sobretot a les grans empreses i el de la llei d'Igualtat i de Conciliació.

LLEURE. Es recorda la necessitat d'avançar una hora l'horari del prime time a les televisions públiques. Es proposa d'anar cap a un doble model de ciutat (com a Nova York o Londres) on conviuen harmònicament un tipus d'horari per als turistes i un altre per a la ciutadania.